

Číslo: 6060/2021-2022

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch 28. 02. 2022 do 03. 03. 2022

Názov kontrolovaného subjektu	
Materská škola, Sásovská cesta 21, Banská Bystrica	
Zriaďovateľ	Mesto Banská Bystrica

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Milada Ursínyová, riaditeľka školy

Mgr. Michaela Ferančíková, zástupkyňa riaditeľky školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 6060/2021-2022 zo dňa 21. 02. 2022
inšpekciu vykonala:

Mgr. Melánia Dubínyová, školská inšpektorka ŠIC Banská Bystrica

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Stav realizácie hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti detí v materských školách

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

MŠ podľa zriaďovateľa		verejná/štátna/obecná	
Forma výchovy a vzdelávania		celodenná	
Počet tried	4	Vyučovací jazyk	VJS
Počet detí	80	<i>z nich počet detí so ŠVVP</i>	0
		<i>z nich počet detí zo SZP/MRK</i>	0
Počet pedagogických zamestnancov	8	<i>z nich počet vedúcich pedagogických zamestnancov MŠ</i>	2
Počet pedagogických asistentov			0

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Formálne predpoklady pre plnenie zámerov hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti detí

Školský vzdelávací program (ďalej ŠkVP) „Kráľovstvo radosti, šťastia a pohody“ umožňoval realizovať výchovu a vzdelávanie v súlade so štátnym vzdelávacím programom (ďalej ŠVP) i s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania školského zákona. Dokument vlastnými

vymedzenými cieľmi so zameraním na rešpektovanie originality a rozvíjanie kreativity každého dieťaťa smeroval k vytváraniu pozitívneho vzťahu detí k hudbe a rozvíjaniu ich hudobnej gramotnosti (HG). Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti (VVČ) z oblasti Umenie a kultúra so zameraním na hudobnú výchovu (HV) a podporu rozvíjania HG detí v ňom boli zakomponované na úrovni učných osnov, s konkrétnymi podpornými aktivitami na rozvíjanie HV. Vzdelávacia aktivita s hudobným zameraním bola plánovaná jedenkrát do týždňa, čo potvrdili aj všetky učiteľky v dotazníku, podľa ktorého sa činnostiam s hudobným zameraním počas jedného týždňa venovali 1 hodinu. Z rozhovoru s riaditeľkou a predloženej dokumentácie bolo zistené, že podrobnú a konkrétnu realizáciu vytýčených cieľov v oblasti podporovania HG mali vypracovanú v internej **dokumentácii**¹ s presne určenými činnosťami, spôsobmi a obsahom ich dosahovania² prostredníctvom školských a mimoškolských aktivít kultúrneho charakteru.³

Podľa správy o výchovno-vzdelávacích výsledkoch a podmienkach v školskom roku 2020/2021 sa podporné aktivity realizovali v dôsledku opatrení súvisiacich so šírením ochorenia Covid-19 bez účasti verejnosti v internom prostredí školy. Zo zápisov v *triednej knihe* vyplynulo vyvážené striedanie hudobných oblastí počas všetkých foriem denných činností v podobe integrovaného plnenia zámerov HV, čo potvrdili aj odpovede učiteliek v dotazníku. Zápisnice z pedagogickej rady⁴ preukázali, že jej rokovania sa zaoberali najmä legislatívnymi, pedagogicko-organizačnými a didaktickými otázkami. Interné vzdelávanie, sebavzdelávanie pedagogických zamestnancov neboli konkrétne na danú oblasť zamerané. Z predloženej dokumentácie⁵ vyplynulo, že vedúca PZ nezameriavala kontrolnú činnosť VVČ na plnenie úloh rozvíjania HG, čo potvrdila aj v neformálnom rozhovore. Záznamy z hospitačnej činnosti preukázali informácie o uplatňovaní metamorfózne didaktiky a prelínania vzdelávacích oblastí, ktorého súčasťou boli aj vokálne, hudobno-pohybové a hudobno-dramatické činnosti počas edukácie, ktoré riaditeľka hodnotila ako vhodnú motiváciu pre aktívne učenie sa detí.

Monitorovanie napredovania detí bolo realizované prostredníctvom pedagogického diagnostikovania na základe kritérií vymedzených v pozorovacích hárkoch, v ktorých učiteľky zaznamenávali sluchovú analýzu slov, vnímanie rytmu i hudobnú pamäť detí. Pestré *odborné portfólio* školy tvorili svojpomocne vypracované zásobníky rečňovaniek, piesní, notových záznamov, metodických materiálov. Škola disponovala množstvom odborných publikácií zameraných na HV v MŠ.

Všetky učiteľky spĺňali kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti v MŠ. Z rozhovoru i z dotazníka vyplynulo, že takmer všetky uplatňovali praktické zručnosti v hre na klavír, gitaru a flautu, čo potvrdili aj zistenia z hospitácií školskej inšpekcie. Za ostatné dva roky neboli zapojené do vzdelávania v oblasti Umenie a kultúra s dôrazom na HV.

Materská škola sídlila v staršej účelovej budove upravenej pre potreby predprimárneho vzdelávania. Triedy boli esteticky a funkčne zariadené s didaktickými centrami, ktoré ponúkali podnety a možnosti na podporovanie rozvíjania HG. Hudobné detské nástroje boli ich súčasťou.

¹ plán aktivít materskej školy, plány výchovno-vzdelávacej činnosti (VVČ), uplatňovanie dramatickej výchovy a metamorfózne didaktiky;

² Jesenná paráda, Naši milí seniori, Na Michala, Na Martina, Na Luciu, Mikulášske odpoľudnie, Fašiangový karneval, Kniha moja kamarátka, oslavy Dňa matiek, Svetový deň hudby, rozlúčková slávnosť vystúpenia detí na kultúrnych podujatiach mesta, interné spevácke súťaže;

³ Nožičky dupkajú, ručičky tleskajú, Bystrický slávik;

⁴ 31. 08. 2021, 25. 11. 2021, 10.02.2022;

⁵ plán vnútroškolskej kontroly; hospitačné záznamy;

Na realizovanie aktivít s hudobným zameraním bola MŠ vybavená klavíri, elektronickým klavírom, zobcovými flautami, fúkačou harmonikou, audio-vizuálnou technikou (CD prehrávač, nosiče, interaktívna tabuľa), s hudobnými nahrávkami, Orffovým inštrumentárom, notovými zápismi detských piesní. Počas hospitácie deti použili rytmické nástroje na vytvorenie sprievodu k piesni, spev detí bol sprevádzaný hrou učiteliek na klavír a gitaru. Vhodne bola použitá reprodukovaná hudba aj pri hrách a sebaobslužných činnostiach. Učiteľky mali k dispozícii aktuálne metodické príručky a množstvo odbornej literatúry⁶.

Výchovno-vzdelávacia činnosť

Stav VVČ sa zisťoval hospitáciami v dvoch triedach 2-6-ročných detí v dopoludňajších formách denných činností. V 3. triede bolo prítomných 12 detí a v 2. triede 14 detí.

V dotazníku všetky učiteľky uviedli, že integrovali a využívali činnosti s hudobným zameraním počas edukačnej činnosti, čo potvrdili aj zistenia školskej inšpekcie. Ciele a obsah hospitovanej VVČ korešpondovali so vzdelávacími oblasťami Jazyk a komunikácia, Zdravie a pohyb, Človek a príroda, Umenie a kultúra. Nadobudnuté poznatky a spôsobilosti si deti so záujmom upevňovali hrami a dramatickými činnosťami súvisiacimi s témou Fašiangy a Kniha, moja kamarátka. Obidve učiteľky vytvorili podmienky na integrovanie hudobných činností a do organizačných foriem denného poriadku (hra, cvičenie, vzdelávacia aktivita, pobyt vonku) doplnili ciele HV smerom k téme na lepšie fixovanie poznatkov a vytvorenie priaznivej učebnej atmosféry. Uplatnené stratégie v pozorovaných činnostiach na rytmické cvičenia, spájanie hudby s pohybom, spevom, dramatickým vyjadrením „Pochovávanie basy“⁷ a „Medovníkový domček“⁸ priaznivo ovplyvnili záujem a aktivitu detí i radostnú náladu v triedach. Počas zhotovovania makiet medovníkov a pečenia koláčov pre fašiangový sprievod v ranných hrách deti počúvali detské piesne, niektoré spontánne reagovali na známu melódiu pospevovaním si refrénu. Vhodne reagovali na dohodnutú zmenu činnosti po zaznení zvukového signálu počas hier a činností podľa výberu a pri príprave na zdravotné cvičenie. V zdravotnom cvičení v obidvoch triedach primerane reagovali na hudbu, hru na klavír a signál učiteľky, pri chôdzi a behu rozlíšili pomalé a rýchle tempo, reagovali na intenzitu (slabo, silno), dynamiku zvuku (rýchlo, pomaly). Sluchom vedeli identifikovať, kedy nastala zmena, čomu prevažne dokázali prispôsobiť pohybové vyjadrenie „radosti“. Vo viacerých činnostiach (ranný kruh, príprava na pobyt vonku) deti prejavili spôsobilosti pri rytmizácii slov a slovných spojení, chápali vzťah spojenia rytmu a obsahu slov v hovorenej reči s hrou na tele, pohybom v podobe chôdze či behu, využívali tleskanie, klopkanie, plieskanie na tele a dupanie. V 2. triede učiteľka uplatnila interaktívne činnosti orientované na sluchovú diskrimináciu počutých zvukov, na sluchovú pamäť, viaceré rytmické, štafetové a ozvenové hry. S radosťou tvorili zvuky dľaňami v rôznej intenzite. Mali osvojené elementárne tanečné prvky, adekvátne pohybom reagovali na hudobno-pohybovú hru. Pri spievaní ľudových a detských piesní boli veselé, odvážne, spontánne, vyjadrovali charakter piesní aj pohybom a tancom. Učiteľky hrou na gitare a klavíri udávali deťom správnu spevácku polohu, spievali intonačne čisto v hlasovej polohe a hlasovom rozsahu detí, čím podporovali ich spevácke, rytmické, hudobno-pohybové a aj samotné aktívne prežívanie hudby v obidvoch triedach. Všetky deti správne manipulovali s hudobnými nástrojmi. Situačne vytvárali rytmický a melodický sprievod k riekankám, k pesničkám a počúvanej hudbe. Počas pobytu vonku počúvali zvuky prírody, určovali ich

⁶ Hudobná výchova, Sviatky roka v piesňach, Cvičte s nami, metodická príručka škôlka hrou, Umelci v materskej škole; Muzikanti v materskej škole;

⁷ v 2. triede;

⁸ v 3. triede;

zdroj. Priebežné hodnotenie s poskytovaním spätnej väzby, vyjadrenie pochvaly, povzbudzovanie v činnosti a aj osobný vzor učiteliek, posilňovali sebavedomie detí a motivovali ich k radostným výkonom. V realizovaných činnostiach s hudobným zameraním vyjadrovali svoje pocity, na otázky súvisiace s cieľom edukácie s hudobným zameraním adekvátne odpovedali, avšak svoje konanie a výsledok svojej i kamarátovej činnosti nehodnotili.

2 ZÁVERY

Spracovanie ŠkVP, stanovenie a realizácia podporných aktivít s využitím vhodných stratégií a metód, vystúpenia na kultúrno-spoločenských podujatiach v čase priaznivej epidemiologickej situácie, umožňovali deťom plnenie zámerov HV. Pravidelná realizácia hudobnej edukácie, potvrdená učiteľkami v dotazníku a aj v predloženej dokumentácii, podporovala rozvíjanie vokálnych, rytmických zručností a návykov detí. V činnosti poradných orgánov neboli zaznamenané zistenia riaditeľky z kontroly VVČ so zacielením na HG detí.

Profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov nebol konkrétne smerovaný k podpore plnenia cieľov súvisiacich s HV. Prostredie MŠ a materiálno-technické vybavenie melodickými a rytmickými hudobnými nástrojmi podporovali spevácke, hudobno-pohybové a dramatické realizovanie sa detí.

V integrovaných hudobných činnostiach s efektívnymi stratégiami, metódami a formami vytvárali učiteľky podmienky pre rozvoj HG detí. Uplatňovanie aktivizujúcich metód metamorfózne didaktiky a dramatickej výchovy, účelné využívanie rytmických nástrojov a aj hra učiteliek na hudobné nástroje, prispeli k získavaniu hudobných poznatkov a speváckych skúseností detí. Demonštrované rytmické činnosti, hudobno-dramatické a tanečné prvky, pohyby vyjadrovali charakter detských piesní. Zlepšenie si vyžaduje stimulácia k rozvoju sebahodnotiacich spôsobilostí detí.

SILNÉ STRÁNKY

- integrácia činností s hudobným zameraním do edukačného procesu,
- podpora rozvoja komunikačných kompetencií detí prostredníctvom činností s hudobným zameraním,
- prezentovanie osvojených hudobných schopností.

OBLASTI VYŽADUJÚCE SI ZLEPŠENIE

- realizovanie kontrolnej a hospitačnej činnosti smerom k rozvíjaniu hudobnej gramotnosti detí,
- vzdelávanie pedagogických zamestnancov v oblasti rozvíjania hudobnej gramotnosti detí,
- podporovanie hodnotiacich a sebahodnotiacich spôsobilostí detí.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča

- rozvíjať sebahodnotiace zručnosti u detí,
- zamerať kontrolnú a hospitačnú činnosť na hodnotenie a sebareflexiu v oblasti rozvíjania HG detí.

PÍŠOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKЦИИ:

1. ŠkVP „Kráľovstvo radosti, šťastia a pohody“,
2. školský poriadok,
3. plán aktivít školy vrátane plánu kontroly VVČ,
4. ročný plán vnútornej kontroly školy, hodnotenie detí a zamestnancov,
5. triedna kniha,
6. štruktúra kariérových pozícií, plán profesijného rozvoja,
7. doklady o vzdelaní, certifikáty.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: Mgr. Melánia Dubínyová

Dňa: 22. 03. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:

Mgr. Melánia Dubínyová

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Milada Ursínyová

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 28. 03. 2022 v Banskej Bystrici:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:

Mgr. Melánia Dubínyová,

.....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Milada Ursínyová

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

Milada Ursínyová riaditeľka školy

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Melánia Dubínyová, školská inšpektorka

.....

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti